

gif dog væsentlig set ikke ud over, hvad man nu en Gang var gaaet ind paa i 1867. Men helt anderledes er det, naar man nu fordrer, at Statskassen skal træde til. Dette er noget helt Nyt, og naar man har sagt, at der skulde gives Grunde, hvorfor Statskassen ikke skulde kunde træde til, ja, saa er jeg nærmest enig med dem, der have sagt: Nej, de, der fordrer dette helt Nye, maa give bedre og mere overbevisende Grunde, end vi hidtil have hørt, for at vi skulle gaa ind paa det. Imidlertid skal jeg sige, at i saa Henseende kan jeg slutte mig baade til det ærede Medlem for Njebenhavns 7de Valgtreds (Halkier) og det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 4de Valgtreds (Høld), at det er ganske vist saaledes, at Fattigvæsenet er efter hele vor Lovgivning en ren, kommunal Sag, og Staten bør saa vidt ske kan, ikke blande sig ind deri. Det er jo den egentlige Grund: Man vil ikke have Statens og Kommunens Sager blandede mere sammen end nødvendigt er. Og jeg maa her gjøre den Bemærkning til det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgtreds (Meergaard), at det kan ikke nytte, man siger: Her i denne Lov er der Intet bestemt om, at Kommunalbestyrelserne eller Bestyrelserne for disse Hjælpekasser paa fjerneste Maade blive indskrænkede i deres fri Virksomhed ved det, at de modtage et endog saa meget betydeligt Tilskud fra Statskassen. Det kan ikke nytte noget, man siger det, thi det maa man gjøre sig klart, at vil man ind paa en virkelig Forhandling af det Spørgsmaal, at Staten skulde gjøre Tilskud, vil man ikke kunne undgaa Fordringen fra den anden Side, at saa skal Staten ogsaa have et virksomt Tilshyn med det Hele. Derfor maa de Herrer vel lægge Mærke til, at skulde Situationen nogenstunde blive saa, at man for Alvor skulde til at forhandle om: Hvad skal nu Betingelsen være, for at Staten, ikke paa en enkelt tilfældig Tid, ikke under en enkelt tilfældig Ulykke — det er en Sag for sig, som jeg slet ikke omtaler — men stadig har for sig skulde træde hjælpende til for at støtte Kommunernes fri Fattigvæsen, saa vil man heller ikke kunne undgaa det Spørgsmaal: Hvad Tilshyn skal Staten saa have med det hele Væsen, for at Staten kan have Garanti for, at Pengene blive brugte paa en ordentlig Maade? Man kommer ikke derfra, jeg forsikrer de Herrer, De komme ikke fra dette Spørgsmaal. Derfor siger jeg, at ønsker man virkelig, at Kommunerne skulle bevare den Selvstændighed, som de nu have, maa man ikke stille for store Fordringer fra Kommunernes Side om Statsstilskud snart til det One og snart til det Andet og mindst af Alt

paa Punkter, hvor Staten ikke tidligere har givet noget Tilskud. Der er sagt mange Ord og mange bebogede Ord, om at den fattige Del af Befolkningen blev hjulpet paa en saadan Maade, at den ikke mistede sin personlige Frihed, sine borgerlige Rettigheder osv. Alt det har været meget smukt og godt. Der er ikke Andet at sige dertil, end at hvis man arrangerer det saaledes ude omkring i Kommunerne, saa er det jo meget godt; de Private bør efter min Opfattelse først og fremmest træde til og hjælpe. Men dernæst have jo Kommunerne efter den bestaaende Lovgivning en temmelig betydelig Ret i saa Henseende, og det var vel ikke umuligt, at de kunne faae denne Ret udvidet; men jeg ser ikke, at der kan stilles nogen Fordring til Statskassen paa dette Punkt. Jeg maa imidlertid gjøre en lille Bemærkning, som jeg da ogsaa beder om, at man vil tage lidt under Overveelse. Er man nu saa vis paa, at disse større Pengemængder, der komme ind i disse saakaldte frie Fattigkasser — de blive jo ikke længere frie, hvis denne Lov gaar igjennem — er man vis paa, at disse Penge helt og fuldt ud komme den selvstændige lille Mand til Gode? Jeg er det ikke, jeg er det langt fra. Jeg er fuldkommen overbevist om, at man, ved at gaa altfor vidt i saa Henseende, modvirker den naturlige Stigning, som ellers maatte komme i Arbejdslønnen, og det beder jeg da ogsaa om at tage en lille Smule Hensyn til. Det maa vel nemlig Alle være enige om, at det Bedste vilde være, at den simple Mand, Arbeideren, igjennem den Løn, han selv fortjener sig, kan ernære sig og sin Familie, i hvert Fald saa længe han ikke bliver syg. Det maa dog være det Heldigste og det Bedste. Men allerede under det nuværende Fattigvæsen, hvor indskrænkende det saa end er i den personlige Frihed, vil dog den, der har sat sig en lille Smule ind i, hvorledes det gaar til, ikke let være blind for, at Fattigvæsenet betaler en Del af Arbejdslønnen, og ved det frie Fattigvæsen vil dette blive endnu Mere, naar det skal udvides i den Udstrækning, som her forlanges.

M. Andersen (Odense Amts 2den Valgtreds): Der fremkom en Ytring fra det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgtreds (C. Ravn), som det glædede mig at høre netop fra dette ærede Medlem. Den gif ud paa, at medens Kommunalbestyrelserne tidligere havde viist sig mindre villige til af Kommunekassen at yde Bidrag til de Fattiges Kasse, var dette i de senere Aar blevet betydelig anderledes; der var en kjendelig større Humanitet nu i Kommune-